Östergötlands läns författningssamling

Länsstyrelsen

ISSN 1401-3665

05FS 2025:15
Utkom från trycket
den 17 november 2025

Länsstyrelsen i Östergötlands läns föreskrifter om bildande av Stora Lunds naturreservat i Ödeshögs kommun;

Beslutade den 2025-09-17
511-18496-24

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som framgår som naturreservat. För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet. Enligt 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen upphäver med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken Länsstyrelsens beslut från 11 september 2003 [dnr 511-2166-99 (0509-214)] om naturreservatet Stora Lund med tillhörande skötselplan.

Syftet med Stora lunds naturreservat är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och utveckla värdefulla naturmiljöer. Områdets betespåverkade torr- och fuktängar med kalkpåverkan, betespåverkade barr- och lövskogspartier, hällpartier och vattenmiljöer med dess biologiska mångfald ska bevaras och om behov finns restaureras. Områdets stora värde för friluftsliv och rekreation ska tas

Utgivare
Rebecka Djerfsten, Länsstyrelsen

Tryckt av Länsstyrelsen,
Linköping

tillvara och utvecklas. Syftet med reservatet är även att utpekade livsmiljöer och arter enligt Natura 2000 ska uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd.

Syftet ska uppnås genom att hävdad mark, skogsmark, våtmark och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt från skadliga åtgärder, i kombination med naturvårdande skötselåtgärder. Åtgärder för att bevara betespräglade skogar och hagmarker är aktuella. Åtgärder som gynnar ett ökande inslag av gamla tallar och lövträd, inklusive naturvårdsbränning/ brandefterliknande åtgärder kan bli aktuella. Åtgärder för att skapa död ved och återställande av hydrologi kan bli aktuella. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Reservatsföreskrifter

Förutom de förskrifter som anges nedan gäller också annan lagstiftning i reservatet.

A. Inom reservatet gäller följande inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, muddra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning på land eller i vatten;

2. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;

3. uppföra byggnad, eller annan anläggning, såsom exempelvis mast, torn, väg eller ledning i luft, mark eller vatten;

4. framföra motordrivet fordon;

5. anordna upplag;

6. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;

7. ändra floran eller faunans sammansättning genom att införa nya arter för området;

8. jaga utan tillstånd av länsstyrelsen, med undantag för skyddsjakt och fångst;

9. anlägga eller ändra brygga, kaj, pir eller båthamn utöver underhåll av befintliga tillåtna anläggningar;

10. anordna bojförtöjning utöver idag tillåtna anläggningar;

11. anlägga fiskodling eller bedriva vattenbruk med motsvarande påverkan.

A-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen ägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande åtgärder genomförs inom reservatet:

1. utmärkning av, och information om, reservatet;

2. iordningställande, markering och underhåll av friluftsanläggningar så som informationstavlor, vandringsleder, rast- och grillplatser samt ytterligare anordningar för friluftslivet samt städning av eventuellt miltärskrot;

3. naturvårdande skötsel i form av friställning, veteranisering, röjning, hamling, skapande av död ved;

4. hävd genom bete och /eller slåtter samt tillhörande skötsel till hävdade marker;

5. genomförande av naturvårdsbränningar och/eller brandefterliknande skötselåtgärder;

6. småskaliga riktade åtgärder för hotade arter kan bli aktuella i delar av området, såsom småskalig markstörning, holkar, sandbäddar för pollinerare eller hävd;

7. bekämpning av invasiva eller för området främmande arter;

8. åtgärder för att skydda kultur- eller fornlämning från skada som att ta ner träd som växer i eller hota falla över lämningen;

9. begränsa och/eller förhindra storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre genom fällning och barkning av färskt angripna granar samt rotkapning och barkning av vindfällda granar. Inga träd ska föras ut ur naturreservatet;

10. hydrologisk återställning och restaurering av bäckfåra;

11. anlägga fast angöringsanordning för att minska ankringsskador, vid behov;

12. undersökningar eller uppföljning av växt- och djurliv samt av mark- och vattenförhållanden och uppföljning av förvaltningsåtgärder.

B-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken.

C. Länsstyrelsen beslutar att utöver vad som annars gäller ska följande föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom reservatet gälla. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;

2. gräva upp kärlväxter, plocka mossor, lavar eller svampar med undantag av matsvamp;

3. borra, hacka, spränga, rista, gräva, måla eller på något sätt skada berg, sten eller markskikt eller att flytta sten;

4. tälta längre tid än två dygn i följd på samma plats;

5. ställa upp husbil eller husvagn, annat än på anvisad plats.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

6. anordna tävling eller läger;

7. utföra undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet;

8. varaktigt sätta upp tavla, skylt, affisch eller därmed jämförlig anordning.

C-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård, skötsel och uppföljning och som framgår av föreskrifter under B. Föreskrifterna under C ska inte utgöra hinder för att samla enstaka individer ryggradslösa djur eller enstaka exemplar av kryptogamer för artbestämning. Föreskrifterna under C ska inte hindra naturvårdsförvaltaren att införa särskilda bestämmelser för övernattning eller uppställning av husbilar vid besöksområden.

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för eventuell skyddsjakt, eftersök och avlivning av skadat vilt, jakt på invasiva arter samt jakt på moderlöst vilt.

Träd som riskerar att falla från naturreservatet på objekt så som ledning, byggnad, tomt, kulturlämning, anläggning eller anordning, får efter avstämning med förvaltaren fällas och placeras inom naturreservatet.

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för skötsel av befintliga anläggningar i nuvarande omfattning och enligt servitut och avtal så som:

- Underhåll och nyttjande av befintliga vägar markerade på beslutskartan i bilaga 1. Vägar får underhållas så att de motsvarar ursprunglig funktion/standard. Träd och grenar som faller från naturreservatet över vägområde får kapas och läggas inom naturreservatsområdet.

- Underhåll och skötsel av befintliga anläggningar såsom VA- ledningar, luftledningar med ledningsgator och elanläggningar (elledningar, nätstationer etc.), enligt gällande servitut och avtal efter avstämning med förvaltaren. Även kompletterande nya elanläggningar i mindre skala kan bli aktuella efter tillstånd av Länsstyrelsen.

- Underhåll och nyttjande av golfbana.

Länsstyrelsen vill påminna om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än naturreservatsföreskrifterna gäller för området, bland annat kulturmiljölagen (1988:950), terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng, fiskelagen (1993:787) och Havs- och vattenmyndighetens författningssamling och Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:37) om fiske i sötvattensområdena. Delar av området utgör strandskyddsområde och strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken. Bryggor och byggnader uppförda efter 1975 kräver dispens från strandskyddsbestämmelser. Vattenuttag utgör en vattenverksamhet enligt 11 kap. 2 § MB och kan kräva tillstånd. Enligt fridlysningsbestämmelserna är alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa svamp-, växt och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen. Enligt 7 kap 1 § miljöbalken ska var och en som utnyttjar allemansrätten eller annars vistas i naturen visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med den. Samråd enligt 12 kap. 6 § MB kan komma att krävas för verksamheter som inte är begränsade i föreskrifterna.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen.

Förvaltare för naturreservatet ska vara Länsstyrelsen Östergötland.

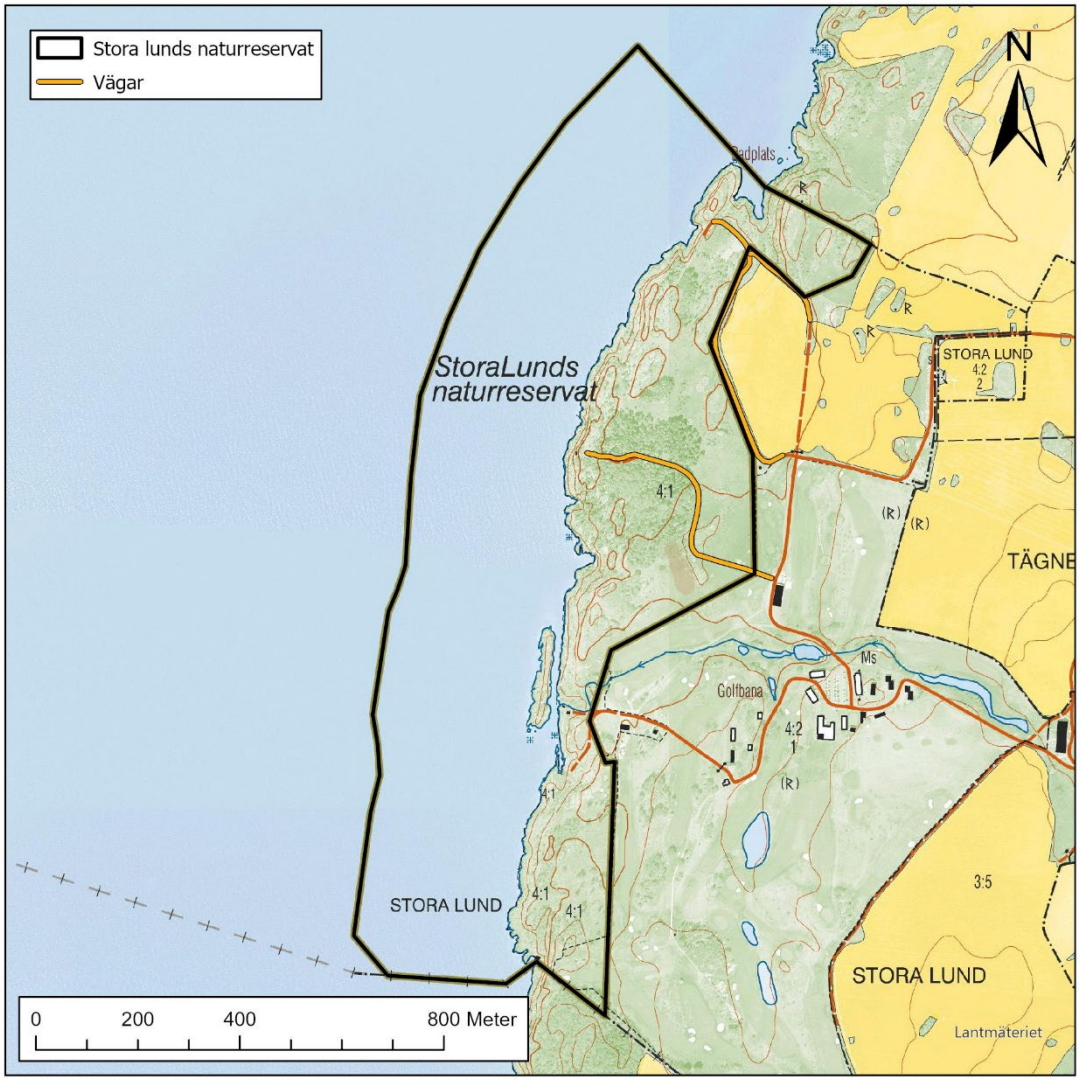
Gunilla Svantorp

Staffan Carlsson

Detta dokument har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Skötselplanen är utesluten här. Den har diarienummer 511- 18496-24 och finns på länsstyrelsen.

Bilaga 1.

Figur 1. Beslutskarta över Stora Lunds naturreservat.